Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
M. SZPUNAR
представено на 25 май 2016 година [1]

Дело C-30/15 P

Simba Toys GmbH & Co. KG
срещу

Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO)

„Обжалване — Марка на ЕС — Регламент (ЕО) № 207/2009 — Основания за отказ и за обявяване на недействителност — Пространствена марка, състояща се от формата на стоката — Знак, състоящ се изключително от формата, която произтича от естеството на стоката — Член 7, параграф 1, буква д), подточка i) — Знак, състоящ се изключително от формата, която е необходима за постигането на технически резултат — Член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) — Форма на куб на Рубик“

Въведение

1. Разглежданата тук жалба е насочена против решението на Общия съд на Европейския съюз от 25 ноември 2014 г., Simba Toys/СХВП — Seven Towns (форма на куб със стени с решетъчна структура) [2], с което Общият съд отхвърля жалбата за отмяна на решението на втори апелативен състав на Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO) [3], постановено в производство за обявяване на недействителност със страни Simba Toys GmbH & Co. KG и Seven Towns Ltd.

2. С обжалваното решение Общият съд потвърждава решението на Службата да отхвърли искането на германския производител на играчки Simba Toys (наричан по-нататък „Simba Toys“ или „жалбоподателят“) за обявяване на недействителността на пространствена марка, регистрирана за „триизмерни пъзели“ и изобразяваща формата на куб на Рубик.

3. Като основания за обжалване жалбоподателят сочи в частност нарушение на разпоредбите на член 7, параграф 1, буква д), подточки i) и ii) от Регламент (ЕО) № 207/2009 [4], които се отнасят до знаците с формата на самата стока.

1 — Език на оригиналния текст: полски.

2 — T-450/09, EU:T:2014:983, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“.

3 — Наименование съгласно член 1, точка 7 от Регламент (ЕС) 2015/2424 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2015 г. (ОВ L 341, стр. 21) (наричана по-нататък „Службата“).

4 — Регламент на Съвета от 26 февруари 2009 година относно марката на Европейския съюз (ОВ L 78, 2009 г., стр. 1).

4. Както вече имах случай да отбележа по друго дело, особеността на въпросите във връзка с този тип знаци се дължи на риска изключителните права, произтичащи от регистрацията на марката, да се разпростират върху полезните характеристики на стоката, намерили израз в нейната форма. Разпоредбите на член 7, параграф 1, буква д) от Регламент № 207/2009 не допускат монополизирането на съществените характеристики на съответната стока, като препятстват използването на правото в областта на марките с превратна цел [5].

5. През последните години Съдът неколкократно е тълкувал тези разпоредби [6], но въпреки това все още има спорни въпроси във връзка с прилагането им.

Правна уредба

Регламент № 207/2009

6. Член 7 от Регламент № 207/2009 [7] урежда абсолютните основания за отказ и параграф 1, буква д) от него гласи:

„1. Отказва се регистрацията на:

[…]

д) знаците, които се състоят изключително от:

i) формата, която произтича от естеството на самите стоки;

ii) формата на стоките, която е необходима за постигането на технически резултат;

[…]“.

5 — Вж. заключението ми по дело Hauck (C-205/13, EU:C:2014:322, т. 25—40).

6 — Вж. решения от 18 юни 2002 г., Philips (C-299/99, EU:C:2002:377), от 14 септември 2010 г., Lego Juris/СХВП (C-48/09 P, EU:C:2010:516), от 6 март 2014 г., Pi-Design и др./Yoshida Metal Industry (C-337/12 P—C-340/12 P, EU:C:2014:129, наричано по-нататък „решение Pi-Design“), от 18 септември 2014 г., Hauck (C-205/13, EU:C:2014:2233) и от 16 септември 2015 г., Société des Produits Nestlé (C-215/14, EU:C:2015:604). Тук препращам и към съдебната практика във връзка с аналогичната разпоредба на член 3, параграф 1, буква д) от Първа директива 89/104/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките (ОВ L 40, 1989 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 92) и член 3, параграф 1, буква д) от Директива 2008/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките (ОВ L 299, 2008 г., стр. 25).

7 — По настоящото дело са приложими материалноправните разпоредби на Регламент № 207/2009 в редакцията му към 1 септември 2009 г. — денят на издаване на спорното решение на Службата. Впрочем старите разпоредби, действали към момента на подаването на искането за обявяване на недействителност, имат идентична редакция (член 7 от Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 година относно марката на Общността (ОВ L 11, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 146).

Производството пред Службата

7. На 1 април 1996 г. Seven Towns подава в Службата заявка за марка, състояща се от представения по-долу пространствен знак (наричан по-нататък „спорният знак“), за „триизмерни пъзели“ — стоки от клас 28 от изменената Ницка спогодба относно международната класификация на стоките и услугите за регистрация на марки от 15 юни 1957 г.:

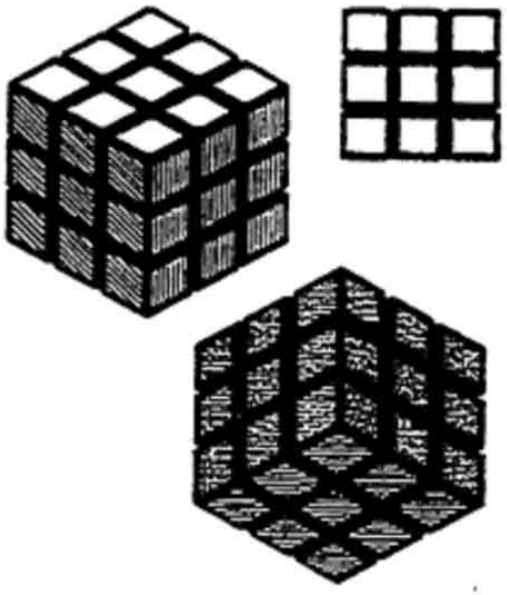

8. Марката е регистрирана на 6 април 1999 г. (№ 162784).

9. На 15 ноември 2006 г. Simba Toys подава искане за обявяване на недействителността на тази регистрация, като се позовава на член 51, параграф 1, буква а) във връзка с член 7, параграф 1, букви а)—в) и д) от Регламент № 40/94[8]. С решение от 14 октомври 2008 г. отделът по отмяна на Службата отхвърля искането. На 23 октомври 2008 г. Simba Toys подава жалба срещу това решение.

10. С решение от 1 септември 2009 г. (наричано по-нататък „спорното решение“) втори апелативен състав на Службата отхвърля жалбата.

11. Като отхвърля твърденията за наличие на основанието по член 7, параграф 1, буква д), подточка i) от Регламент № 207/2009, апелативният състав постановява, че спорната форма няма по очевиден начин формата на пъзел и не може да се приеме, че тя произтича от естеството на самата стока. Що се отнася до твърдението за нарушение на член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009, апелативният състав в частност приема, че съществените характеристики на тази форма, и конкретно „кубичната решетъчна структура“, не свидетелстват по никакъв начин за функцията на стоката, нито въобще за съществуването на някаква функция.

8 — Аналогични разпоредби се съдържат в член 52, параграф 1, буква а) и член 7, параграф 1, букви а)—в) и д) от Регламент № 207/2009.

Обжалваното съдебно решение

12. На 6 ноември 2009 г. Simba Toys подава в секретариата на Общия съд жалба за отмяна на спорното решение.

13. Simba Toys излага осем основания, като две от тях — второто и третото — се отнасят съответно до член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) и подточка i) от Регламент № 207/2009.

14. С обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля изцяло жалбата като неоснователна.

15. В точки 27—77 от обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля изложените в осем части твърдения по второто основание — за нарушение на член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009.

16. Като се позовава на практиката на съдилищата на Съюза, и конкретно на решение Lego Juris/СХВП[9] (т. 31—42 от обжалваното съдебно решение), Общият съд най-напред определя съществените характеристики на спорния знак, като посочва, че към тях спадат, първо, формата на куб, и второ, решетъчната структура на всяка от стените на куба (т. 43—47 от обжалваното съдебно решение).

17. По-нататък Общият съд отбелязва, че следва да се прецени дали всички посочени съществени характеристики „отговарят“ на техническа функция на съответните стоки (т. 48 от обжалваното съдебно решение).

18. Общият съд цитира оспорваната от жалбоподателя точка 28 от спорното решение: „в приложение на член 7, параграф 1, [буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009] основанията за недействителност на триизмерна марка трябва да се извеждат изключително от проверката на изображението на марката, съдържащо се в заявката за регистрация, а не от твърдени или предполагаеми невидими характеристики“; графичните изображения на спорната марка „не подсказват за никаква особена функция, дори когато стоките, и по-специално „триизмерните пъзели“, бъдат взети предвид“; за преценката на конкретния случай не трябва да се взема предвид „добре известната“ възможност за ротация на пъзела, наречен „куб на Рубик“, и „неправомерно“ да се привнася функционалността „обратно“ в изображенията; кубичната решетъчна структура не свидетелства по никакъв начин за нейната функция, нито въобще за съществуването на някаква функция и „е невъзможно да се заключи, че тя може да донесе [конкурентни] предимства или технически ефект в областта на триизмерните пъзели“; разглежданата форма не дава „представа за пъзела, който [изобразява]“.

19. Общият съд отхвърля твърденията по второто отменително основание в първата, втората и седмата им част, а именно че черните линии на решетката са „следствие […] на […] функция[та]“, състояща се във възможността за ротация или друг вид движение на отделните елементи на пъзела (т. 51—55 от обжалваното съдебно решение), или пък „изпълняват [такава] функция“, като отделят едни от други отделните елементи на пъзела, така че да могат да бъдат движени, и по-конкретно да подлежат на ротация (т. 56—62 от обжалваното съдебно решение).

20. Общият съд също така отхвърля твърденията по това основание в третата и четвъртата им част, съответно за незачитане на общия интерес, залегнал в основата на въпросната разпоредба (т. 63 и 64 от обжалваното съдебно решение), и за неправилност на констатациите на Службата в това отношение (т. 65—68 от обжалваното съдебно решение).

9 — Решение от 14 септември 2010 г., C-48/09 P, EU:C:2010:516.

21. След това Общият съд отхвърля твърденията по това основание в петата им част, а именно че в случаите, по които са постановени решения Philips[10] и Lego Juris/СХВП — Mega Brands (червено блокче „Lego“)[11], точно както и в настоящия случай, техническата функция на формата също не следва пряко от знака (т. 69—72 от обжалваното съдебно решение).

22. Накрая Общият съд отхвърля твърденията по това основание в шестата и осмата им част, отнасящи се съответно до липсата на алтернативни форми, които да могат да изпълняват същата техническа функция, и до това, че този тип триизмерни пъзели са били известни преди подаването на заявката за спорната марка (т. 73—76 от обжалваното съдебно решение).

23. В точки 78—83 от обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля твърденията за наличие на третото основание — нарушение на член 7, параграф 1, буква д), подточка i) от Регламент № 207/2009.

24. По-нататък в мотивите на решението си Общият съд констатира, че не са налице и останалите изтъкнати от жалбоподателя основания за отмяна, и съответно изцяло отхвърля жалбата.

Искания на страните

25. С жалбата си до Съда Simba Toys иска да се отмени обжалваното съдебно решение, както и спорното решение на апелативния състав, а Службата и Seven Towns да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски в производствата пред Съда и пред Общия съд.

26. Службата и Seven Towns искат от Съда да отхвърли жалбата и да осъди Simba Toys да заплати съдебните разноски.

Анализ

27. Жалбоподателят обжалва на шест основания. Първото и второто са, че са нарушени подточка ii) и съответно подточка i) на член 7, параграф 1, буква д) от Регламент № 207/2009[12].

28. Ще се ограничa с анализ на първите две основания, тъй като смятам, че предвид особеностите на производството по обжалване на актовете на Общия съд те имат ключово значение за настоящото дело.

Ratio legis на член 7, параграф 1, буква д) от Регламент № 207/2009

29. Както вече имах случай да отбележа[13], общият интерес, с оглед на който са въведени пречките за регистрация по член 7, параграф 1, буква д) от Регламент № 207/2009, е да се гарантира, че съществените характеристики на съответната стока, намерили израз в нейната форма, ще останат обществено достояние.

10 — Решение от 18 юни 2002 г., C-299/99, EU:C:2002:377.

11 — Решение от 12 ноември 2008 г., T-270/06, EU:T:2008:483.

12 — Останалите основания са: нарушение на член 7, параграф 1, буква д), подточка iii) (трето основание), на член 7, параграф 1, буква б) (четвърто основание), на член 7, параграф 1, буква в) (пето основание) и на член 76, параграф 1 от Регламента (шесто основание).

13 — Вж. заключението ми по дело Hauck (C-205/13, EU:C:2014:322, т. 27 и 28).

30. Тази уредба намира своята обосновка в аксиологичните предпоставки на системата за защита на марките. Целта на тази система е преди всичко да създаде основа за лоялна конкуренция, като укрепи прозрачността на пазара. Наличието на изключителни права за използване на съответния знак не ограничава свободата на конкурентите да предлагат своите стоки. Те могат свободно да избират сред множеството потенциални знаци, чийто брой е на практика неограничен.

31. Въпреки това в някои случаи наличието на изключителни права върху марка може да доведе до нарушаване на конкуренцията. Такъв случай е налице например при регистрирането на знаци, изобразяващи формата на съответната стока.

32. Разпоредбата на член 7, параграф 1, буква д) от Регламент № 207/2009 следва да предотврати възможността да се извлича нелоялно конкурентно предимство от регистрацията на форми, като чрез такава регистрация се учредят изключителни права върху съществените характеристики на стоката, които имат основно значение за ефективната конкуренция на съответния пазар. Наличието на подобна възможност би осуетило постигането на целите, заради които съществува системата за защита на марките.

33. Член 7, параграф 1, буква д), подточка i) от Регламент № 207/2009 забранява регистрацията на форми, когато всичките им съществени характеристики произтичат от естеството на съответната стока[14]. Съгласно тази разпоредба не се регистрират форми, чиито съществени характеристики са неразривно свързани с типичната функция или функции на стоката. Ако такива характеристики бъдат запазени само за един икономически оператор, конкурентните предприятия трудно биха могли да намерят за своите стоки форма, която да е практична за използването им[15].

34. Член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009 следва да предотврати възможността правото върху марките да доведе до предоставяне на монопол на едно предприятие върху техническите решения или полезните характеристики на дадена стока, които ползвателят може да търси при стоките на конкурентите[16]. Това гарантира, че предприятията няма да могат да използват правото на марките за запазване без ограничение във времето на изключителни права върху технически решения[17].

35. Следва да се отбележи, че целта на системата за защита на марките се различава от целите, с оглед на които е предвидена защитата на някои други права на интелектуална собственост, които са предназначени да стимулират творчеството и иновациите. Тази разлика в целите обяснява защо защитата на правата, произтичащи от регистрацията на марка, е безсрочна, а защитата на някои други права на интелектуална собственост е законово ограничена във времето. Използването на системата за защита на марките с цел продължаване на изключителните права върху нематериални блага като дизайни, изобретения или защитени с авторско право произведения, които по принцип са защитени само за определен срок, би накърнило целите, с оглед на които се предоставя защита на марките[18].

14 — Във връзка с аналогичната разпоредба на член 3, параграф 1, буква д), първо тире от Директива 89/104 вж. решение от 18 септември 2014 г., Hauck (C-205/13, EU:C:2014:2233, т. 20), както и заключението ми по същото дело (C-205/13, EU:C:2014:322, т. 54 и 55).

15 — Решение от 18 септември 2014 г., Hauck (C-205/13, EU:C:2014:2233, т. 25 и 26).

16 — Решение от 14 септември 2010 г., Lego Juris/СХВП (C-48/09 P, EU:C:2010:516, т. 43), както и — във връзка с член 3, параграф 1, буква д), второ тире от Директива 89/104 — решение от 18 юни 2002 г., Philips (C-299/99, EU:C:2002:377, т. 78).

17 — Решение от 14 септември 2010 г., Lego Juris/СХВП (C-48/09 P, EU:C:2010:516, т. 45).

18 — Вж. заключението ми по дело Hauck (C-205/13, EU:C:2014:322, т. 35—37).

По нарушението на член 7, параграф 1, буква д), подточка i) от Регламент № 207/2009 (второ основание за обжалване)

36. На първо място ще разгледам твърдението за неправилно прилагане на предпоставката за недействителност, която е налице, когато формата произтича от естеството на съответната стока.

37. Анализът на това твърдение е особено важен, тъй като в отговора си по жалбата Службата предлага друго тълкуване, различно от възприетото в решение Hauck [19].

38. Ще припомня, че в това решение Съдът приема, че посочената предпоставка не се прилага само към „естествените“ стоки, които нямат алтернативна форма, или към „регулираните“ стоки, чиято форма е предписана от норми, а се отнася до всички знаци, които се състоят изключително от формата на стока, която притежава присъщи на типичната функция или функции на тази стока функционални характеристики [20].

39. Службата смята, че това тълкуване е твърде широко и на практика може да доведе до значително ограничаване на възможността за регистриране на знаци, изобразяващи формата на стоката, доколкото всяка такава форма има родови характеристики. Според Службата посочената предпоставка се прилага единствено за формите, които са нормативно стандартизирани, предварително определени и не притежават заместител.

40. Не споделям това становище.

41. Пречката за регистрация, предвидена в член 7, параграф 1, буква д), подточка i) от Регламент № 207/2009, служи за защита на общия интерес, като не допуска регистрацията на форми, когато всичките им характеристики са неразривно свързани с типичната функция или функции на съответната стока. Предлаганото от Службата тълкуване не би било съвместимо с целта, произтичаща от ratio legis на разпоредбата, тъй като потенциално би дало възможност за регистриране на обичайните характеристики на съответната стока. Такова тълкуване би позволило например да се регистрира кубчето, използвано за игри на зарове или игри на дъска, тъй като формата на зара не е нормативно стандартизирана, а обичайна. Освен това при такова тясно тълкуване разпоредбата би загубила смисъл, тъй като нормативно определените форми очевидно нямат отличителен характер, нито биха могли да придобият такъв характер чрез използването им по смисъла на член 7, параграф 1, буква б) и параграф 3 от Регламент № 207/2009.

42. Що се отнася до настоящото дело, във връзка с твърдението за нарушение на член 7, параграф 1, буква д), подточка i) от Регламент № 207/2009 Общият съд постановява, че „е ясно, че естеството на съответните стоки, в случая — на триизмерните пъзели, по никакъв начин не налага тези стоки да имат формата на куб със стени с решетъчна структура[;] […] както е видно от преписката, към датата на подаване на заявката за регистрация на марката триизмерните пъзели, включително тези с възможност за ротация, вече са съществували под множество различни форми, от най-често срещаните геометрични форми (например кубове, пирамиди, сфери и конуси) до форми на сгради, паметници, предмети или животни“ (т. 82 от обжалваното съдебно решение).

19 — Решение от 18 септември 2014 г., C-205/13, EU:C:2014:2233.

20 — Решение от 18 септември 2014 г., Hauck (C-205/13, EU:C:2014:2233, т. 24 и 27).

43. Жалбоподателят твърди, че Общият съд е приложил неправилно въпросното основание за недействителност, тъй като според жалбоподателя всички характеристики на разглеждания знак са функционални характеристики за съответната категория стоки. Според жалбоподателя Общият съд твърде широко е определил категорията на стоките като всички триизмерни пъзели, докато всъщност ставало дума за конкретен вид пъзели — тези с формата на „магически куб“.

44. Службата и Seven Towns подкрепят становището, възприето в обжалваното съдебно решение, в частност що се отнася до определянето на съответната категория стоки.

45. Бих искал да отбележа, че както следва от доводите на страните, преценката на спорния знак от гледна точка на въпросното основание за недействителност зависи от това дали съответната категория стоки трябва да бъде определена по-широко, така че да включва всички триизмерни пъзели, или пък по-конкретно, така че да включва само кубчетата за нареждане, наричани още „магически кубове“ [21]. При последните формата на разделен с решетка от черни линии куб несъмнено е естествената форма.

46. Следва да се отбележи, че определянето на съответната категория стоки е фактически въпрос. Преценката на Общия съд по въпроса дали „магическите кубове“ са отделна категория стоки не може да се оспорва в производството по обжалване на решението му, освен ако някоя от страните не твърди изопачаване на фактите или доказателствата.

47. Вярно е, че някои доводи в жалбата биха могли евентуално да се тълкуват като твърдение за изопачаване на фактите или доказателствата. Жалбоподателят поддържа, че Общият съд не е взел предвид обстоятелството, че магическите кубове са били известни на пазара към момента на подаването на заявката за регистрация, както и че не е взел предвид пазарните проучвания, които сочат, че преобладаващата част от потребителите в Германия познават тази игра, но не я свързват с конкретен производител. Жалбоподателят отново изтъкна този довод в съдебното заседание, като посочи, че спорната форма е родова (генерична).

48. Въпреки това, доколкото във връзка с второто основание за обжалване жалбоподателят не се позовава изрично на доводите за пазарните проучвания в Германия, нито ги свързва с оспорването на констатациите на Общия съд в точки 80—82 от обжалваното съдебно решение, според мен не е възможно да се приеме, че той твърди изопачаване на фактите или доказателствата.

49. Следва да се припомни, че изопачаването на фактите или доказателствата е извънредно основание за контрол от Съда при обжалване на актовете на Общия съд, а във връзка с това в постоянната съдебна практика се изисква жалбоподателят не само изрично да посочи кои факти или доказателства според него са изопачени, но и да посочи съответните грешки в констатациите на Общия съд. Изопачаването трябва ясно да личи от материалите по делото, без да е необходимо отново да се преценяват фактите и доказателствата [22].

50. Според мен е необходимо стриктно прилагане на тези процесуални изисквания с оглед на особения характер на изопачаването като основание за обжалване, което предполага Общият съд да е надхвърлил явно границите на разумната преценка на доказателствата [23].

21 — Жалбоподателят използва термина „Magic cube“ (магически куб), който се асоциира с известната математическа игра „магически квадрат“.

22 — Вж. например решение от 17 март 2016 г., Naazneen Investments/СХВП (C-252/15 P, EU:C:2016:178, т. 69) и определение от 7 май 2015 г., Adler Modemärkte/СХВП (C-343/14 P, EU:C:2015:310, т. 43).

23 — Вж. заключението ми по дело Комисия/ANKO (C-78/14 P, EU:C:2015:153, т. 53 и цитираната съдебна практика).

51. Затова предлагам твърдението за наличие на второто основание за обжалване да се отхвърли като недопустимо.

По нарушението на член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009 (първо основание за обжалване)

Съдебната практика

52. Основанието за отказ или за недействителност по член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009 е налице по отношение на знаците, състоящи се „изключително“ от формата на стоките, която е „необходима“ за постигането на технически резултат.

53. Така законодателят е отчел обстоятелството, че всяка форма на стоката е в известна степен функционална и следователно не бива да се отказва регистрация на формата на стоката като марка само защото има функционални характеристики. Чрез думите „изключително“ и „необходима“ посочената разпоредба гарантира, че отказът за регистрация се отнася единствено до формите на стоки, които само материализират техническо решение, поради което тяхната регистрация като марка действително ще затрудни използването на това техническо решение от други предприятия [24].

54. Що се отнася до знаците, които се състоят „изключително“ от функционална по своя характер форма, разглежданата предпоставка е изпълнена, когато всички съществени характеристики на въпросната форма (знак) отговарят на техническата функция. За сметка на това не е възможен отказ на основание на тази разпоредба, ако формата на съответната стока включва значителен нефункционален елемент като например декоративен или оригинален елемент, който изпълнява важна роля [25].

55. Що се отнася до това, че формата трябва да е „необходима“ за постигането на търсения технически резултат, посочената предпоставка не означава, че съответната форма трябва да е единствената, която гарантира постигането на този резултат. Ето защо може да има алтернативни форми, с различни размери или дизайн, които позволяват да се постигне същият технически резултат. Следва да се има предвид, че регистрацията на формата на стоките като марка дава възможност да се забрани на другите предприятия да използват не само същата форма, но и сходни форми. Така съществува опасност много алтернативни форми да станат неизползваеми за конкурентите [26].

56. В съответствие с тези правила знак, който се състои от формата на стока и само изразява техническа функция, без да добавя съществени нефункционални елементи, не може да се регистрира като марка, тъй като подобна регистрация би намалила твърде много възможностите за конкурентите да пускат на пазара форми на стоки, които материализират същото техническо решение [27].

Доводи на страните

57. Твърденията по първото основание, което се отнася до точки 50—77 от обжалваното съдебно решение, по същество се състоят от две части.

24 — Решение от 14 септември 2010 г., Lego Juris/СХВП (C-48/09 P, EU:C:2010:516, т. 48).

25 — Пак там, т. 51 и 52.

26 — Пак там, т. 53, 54 и 56.

27 — Пак там, т. 59.

58. По първата част жалбоподателят твърди, че Общият съд неправилно е отхвърлил довода му, че характеристиките на спорната форма „изпълняват“ техническа функция (т. 56—77 от обжалваното съдебно решение). Втората част се отнася до довода на жалбоподателя, че въпросните характеристики „са следствие“ от тази техническа функция (т. 50—55 от обжалваното съдебно решение).

59. Що се отнася до първата част от тези твърдения, която включва осем довода, жалбоподателят поддържа, че Общият съд е приложил твърде строг критерий за прилагането на основанието за недействителност по член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009. Той оспорва констатациите на Общия съд, съгласно които изводът за функционалността на съответната форма трябва да се налага „по достатъчно сигурен начин“, а обективният наблюдател трябва да може „да разбере точно“ каква функция изпълнява тази форма (т. 57, 59, 71 и 72 от обжалваното съдебно решение) (първи довод).

60. По-нататък жалбоподателят твърди, че Общият съд неправилно е констатирал, че при преценката на въпросната форма от гледна точка на член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009 не следва да се вземат предвид допълнителни фактически обстоятелства. В резултат Общият съд не взел предвид — според жалбоподателя неправилно — ротационната функция на куба на Рубик, въпреки че тя е „добре известна“, както следва от точка 49 от обжалваното съдебно решение (втори довод).

61. По-нататък в жалбата си Simba Toys излага следните доводи: Общият съд изопачил фактите и представените доказателства, като приел, че разглежданата форма не напомня за пъзели, състоящи се от подвижни елементи (трети довод); Общият съд твърде тясно тълкувал понятието „техническа функция“ (четвърти довод); Общият съд не взел предвид факта, че разглежданата форма не притежава никакви съществени нефункционални характеристики (пети довод); Общият съд разглеждал твърде тясно обществения интерес (шести довод); Общият съд неправилно приел, че не е важна липсата на алтернативни форми (седми довод), и освен това изопачил фактите и доказателствата, като приел, че съществуват алтернативни форми, понеже пъзелите с друга, а не кубична форма осигуряват същата функция като на куба на Рубик (осми довод).

62. Службата и Seven Towns оспорват доводите на жалбоподателя, като се позовават на съображенията, изложени в обжалваното съдебно решение.

Преценка на констатациите на Общия съд

63. Правилното прилагане на член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009 изисква компетентният орган първо да определи съществените характеристики на съответния знак, а след това да прецени дали всички тези характеристики отговарят на техническата функция, типична за съответната стока. В зависимост от случая това може да се прецени чрез обикновен визуален анализ на знака, или обратно, може да се наложи задълбочена проверка и отчитане на допълнителни данни [28].

64. Тази проверка трябва да се извърши чрез анализ на заявения знак. Функционалността на формата обаче може да се прецени и въз основа на други данни — например патентната документация за съответната стока или пък данните за фактическата употреба на знака [29].

28 — Решения от 14 септември 2010 г., Lego Juris/СХВП (C-48/09 P, EU:C:2010:516, т. 68, 71 и 72) и от 6 март 2014 г., Pi-Design и др./Yoshida Metal Industry (C-337/12 P—C-340/12 P, EU:C:2014:129, т. 46—48).

29 — Решения от 14 септември 2010 г., Lego Juris/СХВП (C-48/09 P, EU:C:2010:516, т. 84 и 85) и от 6 март 2014 г., Pi-Design и др./Yoshida Metal Industry (C-337/12 P—C-340/12 P, EU:C:2014:129, т. 61).

65. Следва да се припомни, че графичното изобразяване на знака в заявката за регистрация служи за определянето на точния предмет на защита. От тази гледна точка изображението трябва да е само по себе си пълно и разбираемо [30]. Тези изисквания обаче не ограничават проверката на компетентния орган при прилагането на член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009, ако това би могло да е в противоречие с общия интерес [31].

66. От цитираната съдебна практика следва, че при анализирането на функционалните елементи на съответната форма компетентният орган не е длъжен да се ограничава с информацията, произтичаща от графичното ѝ изображение, а трябва в случай на необходимост да вземе предвид и други данни от значение за прилагането на член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009.

67. Що се отнася до обхвата на контрола, упражняван от Съда в производството по обжалване на актовете на Общия съд, бих искал да посоча, че упоменатите съществени характеристики на съответния знак, както и преценката дали са функционални, несъмнено представляват фактически въпроси, констатациите по които не подлежат на контрол на етапа на обжалването, освен ако не се твърди изопачаване на фактите или доказателствата [32].

68. Определянето на самите критерии за преценка на функционалността и на кръга от информация, която трябва да се вземе предвид, обаче е правен въпрос, по който може да се упражнява контрол в производството по обжалване [33].

69. По настоящото дело в точка 47 от обжалваното съдебно решение Общият съд констатира, че съществените характеристики на разглеждания знак са формата на куб и решетъчната структура на всяка от стените на куба. Това са фактически констатации, които не подлежат на контрол в производството по обжалване. Жалбоподателят освен това изрично твърди, че не оспорва тези констатации.

70. В точка 48 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановява, че следва да прецени дали тези характеристики отговарят на техническа функция на стоките.

71. Във връзка с това в точка 49 от обжалваното съдебно решение Общият съд цитира критикуваната от жалбоподателя точка 28 от спорното решение.

72. Както следва от въпросната точка 28 от спорното решение, апелативният състав на Службата стига в частност до следните констатации: „в приложение на член 7, параграф 1, [буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009] основанията за недействителност на триизмерна марка трябва да се извеждат изключително от проверката на изображението на марката, съдържащо се в заявката за регистрация, а не от твърдени или предполагаеми невидими характеристики“; графичните изображения на спорната марка „не подсказват за никаква особена функция, дори когато стоките, и по-специално „триизмерните пъзели“, бъдат взети предвид“; „кубичната решетъчна структура не свидетелства по никакъв начин за нейната функция, нито въобще за съществуването на някаква функция“.

73. Тъй като по-нататък в решението си Общият съд не подлага тези констатации на критичен анализ, а просто отхвърля критиките на жалбоподателя, следва да се приеме, че в обжалваното съдебно решение той възприема мотивите, изложени от апелативния състав.

30 — Вж. в този смисъл решение от 12 декември 2002 г., Sieckmann (C-273/00, EU:C:2002:748, т. 48—52).

31 — Решение от 6 март 2014 г., Pi-Design и др./Yoshida Metal Industry (C-337/12 P—C-340/12 P, EU:C:2014:129, т. 57 и 58).

32 — Решение от 14 септември 2010 г., Lego Juris/СХВП (C-48/09 P, EU:C:2010:516, т. 74).

33 — Вж. в този смисъл решения от 14 септември 2010 г., Lego Juris/СХВП (C-48/09 P, EU:C:2010:516, т. 84 и 85) и от 6 март 2014 г., Pi-Design и др./Yoshida Metal Industry (C-337/12 P—C-340/12 P, EU:C:2014:129, т. 61).

74. Това заключение намира потвърждение в изводите в точки 56—61 от обжалваното съдебно решение, в които Общият съд отхвърля твърдението на жалбоподателя, че черните линии на „решетката“ на куба изпълняват техническа функция.

75. Пред Общия съд жалбоподателят поддържа, че тези линии отделят елементите на пъзела, които могат да бъдат движени, и по-конкретно подлежат на ротация.

76. Общият съд отхвърля това твърдение, като приема, че то се опира на знанието за възможността за ротация на ивиците на куба на Рубик, докато тази възможност няма как да произтича от характеристиките на изобразената форма, а по-скоро е свързана с вътрешен механизъм на куба. Според Общия съд анализът относно функционалността не може да се опира на такъв невидим елемент, тъй като, „макар да не може да бъде забранено на апелативния състав да използва метода на дедукцията за целите на този анализ, то тази дедукция трябва да се извърши по възможно най-обективен начин, изхождайки от разглежданата форма така, както е представена графично, като дедукцията не трябва да бъде чисто спекулативна, а изводът от нея трябва да се налага по достатъчно сигурен начин“, докато в настоящия случай извеждането на съществуването на вътрешен ротационен механизъм „от графичните изображения на оспорваната марка“ не би съответствало на тези изисквания (т. 59 от обжалваното съдебно решение).

77. Според мен този извод се опира на неправилна правна преценка, а в по-широк аспект не е съобразен в достатъчна степен и със защитавания от приложимата разпоредба общ интерес.

78. Първо, Общият съд наистина определя съществените характеристики на знака, но не ги преценява от гледна точка на свойствената за стоката техническа функция.

79. В точка 48 от обжалваното съдебно решение Общият съд посочва, че следва да се прецени дали посочените характеристики на формата „отговарят […] на техническа функция на съответните стоки“, но в нито едно от по-нататъшните си съображения, изложени в точки 49—51 и 56—60 от обжалваното съдебно решение, не определя каква техническа функция изпълнява разглежданата стока, нито анализира връзката между тази функция и характеристиките на изобразената форма.

80. В настоящия случай този подход води до парадоксалния извод, че графичните изображения на спорната марка „не позволяват да се разбере дали разглежданата форма включва някаква техническа функция, нито евентуално каква е тази функция“ (т. 49 и 72 от обжалваното съдебно решение).

81. Този извод се дължи на логическа грешка, тъй като прилагането на предпоставката по член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009 — отнасяща се изключително до знаците, които изобразяват формата на съответната стока — изисква поне минимална степен на познаване на функцията на стоката.

82. Както и по делото, по което е постановено решение PiDesign, изводите на Общия съд трудно може да се съвместят с предварителната констатация на Общия съд, която страните не оспорват, че по същество става дума за знак, който се състои от формата на съответната стока, а не за някаква абстрактна форма[34].

34 — Вж. в този смисъл решение от 6 март 2014 г., Pi-Design и др./Yoshida Metal Industry (C-337/12 P—C-340/12 P, EU:C:2014:129, т. 50).

83. Според мен, за да анализира правилно функционалните характеристики на формата, Общият съд е трябвало, първо, да вземе предвид функцията на съответните стоки, а именно триизмерните пъзели, тоест главоблъсканиците, чиято цел е логичното подреждане на пространствено подвижни елементи. Ако Общият съд беше взел предвид тази функция, нямаше да може да отхвърли твърдението на жалбоподателя, че разглежданият куб ще се възприема като състоящ се от подвижни елементи, разделени от черни линии.

84. Второ, според мен Общият съд неправилно приема, че анализът на разглежданата форма от гледна точка на нейните функционални характеристики трябва да се опира изключително на графичното изображение, съдържащо се в заявката за регистрация (т. 57—59 от обжалваното съдебно решение).

85. Смятам, че такова стесняване на обхвата на анализа е в противоречие с критериите, разработени в практиката на Съда.

86. По делата, по които са постановени решения Philips [35] и Lego Juris/СХВП [36], компетентният орган също не е можел да анализира представената форма единствено въз основа на графичното ѝ изображение, без да прибягва до информацията за самата стока. По същия начин в решение Pi-Design Съдът отменя обжалваното решение на Общия съд, като отхвърля тезата, че при анализирането на функционалните характеристики на формата трябва да се взема предвид само графичното изображение, съдържащо се в заявката за регистрация, а не може да се взема предвид формата на фактически продаваната стока [37].

87. Необходимостта да се вземат предвид такива обстоятелства, свързани с използването на съответната стока, произтича от самото естество на разпоредбата на член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009, тъй като тя се отнася единствено до знаците, изобразяващи формата на конкретна стока.

88. Според мен тук не става дума за търсене на скрити характеристики, които не личат от изображението на формата [38], а за анализ на произтичащите от графичното изображение характеристики на формата от гледна точка на функцията на стоката. Макар че тази преценка несъмнено трябва да се ограничава до анализ на заявената за регистрация форма, все пак, както личи от обстоятелствата по посочените по-горе дела, връзката между формата и функцията на стоката често изисква да се вземат предвид допълнителни данни.

89. Във връзка с това смятам, че в настоящия случай Общият съд е допуснал грешка при прилагането на правото, когато е постановил, че съответният анализ трябва да се извърши, „изхождайки от разглежданата форма така, както е представена графично“, и че не трябва да се вземат предвид допълнителни обстоятелства, които обективният наблюдател не би могъл „да разбере точно“ въз основа на „графичните изображения на оспорваната марка“ (т. 57—59 от обжалваното съдебно решение).

90. Така определените критерии според мен са в противоречие с цитираната по-горе съдебна практика.

35 — Решение от 18 юни 2002 г., C-299/99, EU:C:2002:377.

36 — Решение от 14 септември 2010 г., C-48/09 P, EU:C:2010:516.

37 — Вж. в този смисъл решение от 6 март 2014 г., Pi-Design и др./Yoshida Metal Industry (C-337/12 P—C-340/12 P, EU:C:2014:129, т. 52 и 61). Съдът допуска да се взема предвид информация от периода след подаването на заявката за регистрация на знака, при условие че тази информация позволява да се направят изводи за пазарната ситуация към датата на подаване на заявката.

38 — Това възражение е изтъкнато от Службата в отговора ѝ по жалбата.

91. Наистина Общият съд се опитва да разграничи настоящото дело от случаите, обсъдени по упоменатите дела Philips и Lego Juris/СХВП. Според Общия съд разликата се състои в това, че в разглежданите по онези дела случаи функцията на стоката е личала „ясно“ и дори „логично“ от формата, докато в настоящия случай графичните изображения на спорната марка „не позволяват да се разбере дали разглежданата форма включва някаква техническа функция“ (т. 69—72 от обжалваното съдебно решение).

92. Според мен това разграничение не е убедително. Без да се познават самите стоки, трудно може да се направи извод каква функция изпълняват заявените за регистрация форми, обсъждани в решения Philips, Lego Juris/СХВП и Pi-Design:

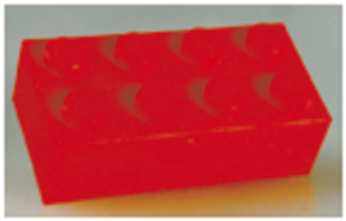

93. В решение Pi-Design Съдът впрочем изрично отхвърля позицията на Общия съд, че самото графичното изображение на знака не позволява да се направи извод за каквато и да било функция на „черните точки“ върху повърхността на формата, и по-точно че те са специални вдлъбнатини по дръжката на нож или друг кухненски прибор[39].

94. Във връзка с това смятам, че по настоящото дело Общият съд е допуснал грешка, като не е приложил критериите за преценка, произтичащи от практиката на Съда.

95. Освен това според мен Общият съд е възприел твърде строг критерий за преценка на функционалните форми, който позволява да се заобиколи съдържащата се в разглежданата разпоредба забрана за монополизиране на тези форми.

96. Бих искал да посоча, че Общият съд не изключва възможността въз основа на спорната форма да се направи извод, че черните линии изпълняват функцията да отделят подвижните елементи на пъзела. Той обаче посочва, че дори в такъв случай обективният наблюдател „не би могъл да разбере точно дали тези елементи са предназначени например за ротационни движения или за да бъдат разглобени, след което да бъдат сглобени отново или да позволят трансформацията на разглеждания куб в друга форма“ (т. 57 от обжалваното съдебно решение). Общият съд приема за съществено, че спорната марка е регистрирана „общо за „триизмерни

39 — Вж. в този смисъл решение от 6 март 2014 г., Pi-Design и др./Yoshida Metal Industry (C-337/12 P—C-340/12 P, EU:C:2014:129, т. 52—54 и 61), което се отнася до решение от 8 май 2012 г., Yoshida Metal Industry/СХВП — Pi-Design и др. (изображение на повърхност с черни точки) (T-416/10, EU:T:2012:222, т. 30 и 31).

пъзели“, тоест без да е налице ограничение до тези с възможност за ротация“, както и че притежателят на марката не е приложил към заявката за регистрация „описание, в което да се уточнява, че за разглежданата форма съществува такава възможност“ (т. 55 от обжалваното съдебно решение).

97. Ако се следва логиката на разсъжденията на Общия съд, щом притежателят на марката не е приложил към заявката за регистрация описание на принципа на работа на пъзела, произтичащият от регистрацията обхват на защита може да се разпростре върху всички видове пъзели със сходна форма, независимо на какъв принцип работят [40]. Както всъщност изтъкна в съдебното заседание самият притежател на спорната марка, изключителните права, произтичащи от регистрацията на спорната форма, потенциално обхващат всеки пространствен пъзел, чиито елементи са подредени във формата на куб „3x3x3“.

98. Това разбиране според мен противоречи на общия интерес, защитаван с разглежданата разпоредба, тъй като дава възможност на притежателя да установи монопол върху характеристики на стоката, които изпълняват не само функцията на спорната форма, но и други, подобни функции.

Междинно заключение

99. По изложените съображения смятам, че Общият съд е допуснал грешка при прилагането на правото, когато е приел, че анализът от гледна точка на член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009 трябва да се извърши, „изхождайки от разглежданата форма така, както е представена графично“, и че не трябва да се вземат предвид допълнителни обстоятелства, които обективният наблюдател не би могъл „да разбере точно“ въз основа на „графичните изображения на оспорваната марка“ (т. 57—59 от обжалваното съдебно решение), и в резултат е отхвърлил твърдението на жалбоподателя, че решетъчната структура на куба не е декоративен или оригинален елемент, а изпълнява техническа функция, тъй като отделя едни от други отделните елементи на пъзела, така че те да могат да бъдат движени, и по-конкретно да подлежат на ротация (т. 56—62 от обжалваното съдебно решение), а след това отхвърля като неоснователно твърдението за наличие на второто отменително основание, изтъкнато в първоинстанционното производство.

100. Ето защо не е необходимо да се разглеждат останалите доводи, изтъкнати от жалбоподателя във връзка с първото посочено от него основание за обжалване.

101. Затова според мен обжалваното съдебно решение следва да бъде отменено, без да е нужно да се разглеждат останалите изтъкнати основания за обжалване.

Последиците от отмяната на обжалваното съдебно решение

102. Съгласно член 61, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, когато отмени обжалваното съдебно решение, Съдът може сам да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това.

103. Смятам, че в настоящия случай последното изискване е изпълнено.

104. Пред Общия съд жалбоподателят посочва осем отменителни основания, в това число второто — нарушение на член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 207/2009.

40 — Такава е например формата на т.нар. „сома кубове“ — главоблъсканици, които са измислени от датския учен Пит Хейн и чиято цел е от седем отделни елемента да се сглоби куб „3x3x3“.

105. От точка 99 от настоящото заключение следва, че това основание е налице.

106. Спорната форма е форма на пространствен пъзел. При преценката на спорната форма следва да се вземе предвид функцията на съответната стока, чиято цел е логичното подреждане на пространствено подвижните елементи на главоблъсканицата.

107. Тази функция намира потвърждение в общоизвестните (т. 28 от спорното решение) характеристики на изобразената главоблъсканица — кубът на Рубик, в който подвижните елементи, разположени във вертикални и хоризонтални ивици, се движат ротационно около една ос.

108. Както правилно отбелязва жалбоподателят, за да изпълнява такава функция, главоблъсканицата трябва да е във формата на многостен, съставен от елементи, подредени във вертикални и хоризонтални колони.

109. Във връзка с това, противно на констатираното от апелативния състав в точка 28 от спорното решение, съществените характеристики на спорния знак — формата на куб и решетъчната структура, оформяща вертикални и хоризонтални колони от равномерно разположени елементи, а именно подвижните части на пъзела — са необходими за постигането на свойствената за стоката техническа функция.

110. Тук не е от съществено значение, че тази концепция за пъзел би могла да бъде осъществена и в друга, а не в кубична форма [41], и чрез друго разпределение на отделните елементи. С оглед на практиката на Съда е налице пречка за регистрацията на формата на стоката дори когато съответният технически резултат може да се постигне чрез използването на друга форма [42].

111. Следва също така да се отбележи, че извън посочените функционални характеристики спорният знак не притежава никакви произволни или декоративни характеристики. Регистрацията на такава форма в полза на един оператор ограничава свободата на предлагане на стоки със същата и дори с подобна функционалност от други икономически оператори, което е в противоречие с общия интерес, защитаван от въпросната разпоредба.

112. Следователно трябва да се констатира, че второто отменително основание е налице, и съответно спорното решение да бъде отменено, без да е необходимо да се разглеждат останалите отменителни основания, посочени в първоинстанционното производство.

Заключение

113. По изложените съображения предлагам на Съда да отмени обжалваното съдебно решение и решението на втори апелативен състав на EUIPO от 1 септември 2009 г. (преписка R 1526/2008-2), постановено в производство за обявяване на недействителност със страни Simba Toys GmbH & Co. KG и Seven Towns Ltd, както и да осъди Службата и Seven Towns да заплатят съдебните разноски в производствата пред Общия съд и пред Съда.

41 — Както постановява Общият съд в точка 74 от обжалваното съдебно решение, би могло да се използва формата на друго платоново тяло, например тетраедър, октаедър, додекаедър или икосаедър.

42 — В този смисъл вж. решение от 18 юни 2002 г., Philips (C-299/99, EU:C:2002:377, т. 81).